

Valsts darba inspekcija

Politikas un resursu vadības karte

Darba aizsardzība un darba tiesiskās attiecības

Politikas mērķis: kvalitatīvu darba vietu veidošana un sekojoši droša un veselībai nekaitīga darba vide, kas veicinātu nodarbināto darba mūža pagarināšanos, valsts un uzņēmumu ekonomiskā stāvokļa uzlabošanu un visas sabiedrības labklājības līmeņa paaugstināšanos / Darba aizsardzības pamatnostādnes 2016. – 2020. gadam¹			
Politikas rezultatīvie rādītāji	Attīstības plānošanas dokumenti vai normatīvie akti	Faktiskā vērtība (2019)	Plānotā vērtība (2024)
<i>Smago un letālo nelaiemes gadījumu skaits uz 100 000 nodarbinātajiem [218]</i>	<i>Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021. – 2027. gadam</i>	31,7	29
Valdības rīcības plāns	117.		

	2019. gads (izpilde)	2020. gada plāns	2021. gada plāns	2022. gada plāns	2023. gada plāns
Ieguldījumi					
Izdevumi kopā, euro, t.sk.:	4 405 103	5 114 097	5 268 230	5 558 715	4 836 072
Vidējais amata vietu skaits kopā, t.sk.:	170,9	197,8	188,3	188,3	185,8
21.01.00 Darba tiesisko attiecību un darba apstākļu kontrole un uzraudzība	3 326 611	3 240 821	3 658 551	3 789 568	3 810 119
	160,6	179,8	176,5	176,5	176,5
63.07.00 Eiropas Sociālā fonda (ESF) īstenotie projekti labklājības nozarē (2014-2020)	953 038	1 741 649	1 478 052	1 637 520	894 326
	10,3	18	11,8	11,8	9,3
<i>Projekts "Darba drošības normatīvo aktu praktiskās ieviešanas un uzraudzības pilnveidošana" Nr. 7.3.1.0/16/I/001</i>	<i>953 038</i>	<i>1 741 649</i>	<i>1 478 052</i>	<i>1 637 520</i>	<i>894 326</i>
	<i>10,3</i>	<i>18</i>	<i>11,8</i>	<i>11,8</i>	<i>9,3</i>
04.03.00 Darba negadījumu speciālais budžets ² (speciālais budžets)	125 454	131 627	131 627	131 627	131 627
	-	-	-	-	-
Raksturojošākie darbības rezultatīvie rādītāji					
<i>Uzņēmumu apsekojumi (skaits)</i>	10 490	10 000	10 000	10 000	10 000
<i>Informatīvie semināri (skaits)</i>	44	43	45	45	45
<i>Videosīžeti / videofilmās (skaits)</i>	7	3	5	5	5
<i>Informatīvās kampaņas (skaits)</i>	1	1	1	1	1
Kvalitātes rādītāji					
<i>Pēc Valsts darba inspekcijas pārbaudes uzņēmumā novērsto pārkāpumu skaits attiecībā pret konstatētajiem pārkāpumiem (%)</i>	84,0	77,0	78,0	79,0	80,0

Piezīmes.

¹Līdz aktuālāka politikas plānošanas dokumenta apstiprināšanai tiek turpināta pasākumu īstenošana, kas vērsti uz pamatnostādņēs noteiktā mērķa sasniegšanu.

²Izdevumi preventīvajiem bezdarba samazināšanas pasākumiem, kurus īsteno Rīgas Stradiņa universitātes aģentūra "Darba drošības un vides veselības institūts".

Budžeta programmas (apakšprogrammas) paskaidrojums

21.00.00 Darba apstākļu uzlabošana

Budžeta programmai ir viena apakšprogramma.

21.01.00 Darba tiesisko attiecību un darba apstākļu kontrole un uzraudzība

Apakšprogrammas mērķis:

īstenojot darba tiesisko attiecību, tai skaitā, neregistrētās nodarbinātības mazināšanas un darba aizsardzības politiku, kas vērsta uz kvalitatīvu darba vietu veidošanu un drošu un veselībai nekaitīgu darba vidi nodarbinātajiem, kā arī nodrošināt šo jomu regulējošo normatīvo aktu ievērošanas uzraudzību un kontroli.

Galvenās aktivitātes:

- 1) uzraudzīt un kontrolēt darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības normatīvo aktu prasību ievērošanu;
- 2) kontrolēt darba devēju un darbinieku savstarpēji noslēgtos darba līgumos un darba koplīgumos noteikto pienākumu izpildi;
- 3) veicināt sociālo dialogu;
- 4) veikt pasākumus, lai sekmētu domstarpību novēršanu starp darba devēju un darbiniekiem un, ja nepieciešams, pieaicina darbinieku pārstāvjus;
- 5) veikt nelaiemes gadījumu darbā izmeklēšanu un vienotu reģistrāciju normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;
- 6) kontrolēt darba vietās esošo darba aprīkojumu, kā arī personāla individuālo un kolektīvo aizsardzības līdzekļu, veselībai kaitīgo un bīstamo vielu izmantošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām;
- 7) analizēt darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības jautājumus, lai sniegtu priekšlikumus par normatīvo aktu pilnveidošanu;
- 8) piedalīties arodsaslimšanas gadījumu izmeklēšanā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;
- 9) sniegt darba devējiem un darbiniekiem bezmaksas konsultācijas par darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības normatīvo aktu prasībām;
- 10) nodrošināt Eiropas Darba drošības un veselības aģentūras nacionālā kontaktpunkta darbību.

Apakšprogrammas izpildītājs: Valsts darba inspekcija.

Darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji no 2019. līdz 2023. gadam

	2019. gads (izpilde)	2020. gada plāns	2021. gada plāns	2022. gada prognoze	2023. gada prognoze
Sekmēta darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības normatīvo aktu ievērošana, t.sk., mazināta neregistrētā nodarbinātība; izglītota sabiedrība, lai preventīvi novērstu normatīvo aktu pārkāpšanu					
Uzņēmumu apsekojumi (skaits), t.sk.:	10 490	10 000	10 000	10 000	10 000
<i>apsekojumi uzņēmumos, kuru saimnieciskajā darbībā ir paaugstināts neregistrētās nodarbinātības risks, (skaits)</i>	2 107	2 000	2 000	2 000	2 000
<i>atkārtoto apsekojumu īpatsvars uzņēmumos, kuru saimnieciskajā darbībā ir paaugstināts neregistrētās nodarbinātības risks (%)</i>	16,0	10,0	10,0	10,0	10,0
<i>tematiskās pārbaudes (skaits)/uzņēmumu apsekojumi tematiskajās pārbaudēs (skaits)</i>	4/606	4/600	4/600	4/600	4/600
<i>uzņēmumu preventīvie apsekojumi, t.sk. uzņēmumu apsekojumi tematiskajās pārbaudēs (skaits)</i>	3 205	3 000	3 000	3 000	3 000
ES ikgadējā sabiedrības informēšanas kampaņa par drošiem darba apstākļiem/kampaņa izglītotās personas (skaits)	1/231	1/200	1/200	1/200	1/200
Atkārtoto apsekojumu skaits uzņēmumos, kuros ir konstatēti pārkāpumi, (%)	5,6	5,0	5,0	5,0	5,0
Sabiedrības izglītošanas pasākumos par aktuāliem darba aizsardzības un darba tiesību jautājumiem (semināri, konferences, diskusijas u.c.) izglīto personu skaits	729	650	650	650	650

	2019. gads (izpilde)	2020. gada plāns	2021. gada plāns	2022. gada prognoze	2023. gada prognoze
Publicitātes pasākumi par aktuālajiem darba aizsardzības un darba tiesību jautājumiem, t.sk. neregistrēto nodarbinātību (preses relīzes, preses brīfiņi, publikācijas drukātajos un elektroniskajos medijos, intervijas TV un radio), (skaits)	1 659	1 350	1 350	1 350	1 350
Efektīva un klientorientēta Valsts darba inspekcijas darbība					
Apsekojumu īpatsvars uzņēmumos, kuru saimnieciskajā darbībā ir paaugstināts neregistrētās nodarbinātības risks un kuros atklātas neregistrēti nodarbinātas personas vai personas, par kuru nodarbināšanu nav paziņots Valsts ieņēmumu dienestam, (%)	34,0	25,0	25,0	26,0	27,0
Pēc Valsts darba inspekcijas pārbaudes uzņēmumā novērsto pārkāpumu skaits attiecībā pret konstatētajiem pārkāpumiem (%)	84,0	77,0	78,0	79,0	80,0

Finansiālie rādītāji no 2019. līdz 2023. gadam

	2019. gads (izpilde)	2020. gada plāns	2021. gada plāns	2022. gada plāns	2023. gada plāns
Kopējie izdevumi, euro	3 326 611	3 240 821	3 658 551	3 789 568	3 810 119
Kopējo izdevumu izmaiņas, euro (+/-) pret iepriekšējo gadu	×	-85 790	417 730	131 017	20 551
Kopējie izdevumi, % (+/-) pret iepriekšējo gadu	×	-2,6	12,9	3,6	0,5
Atlīdzība, euro	2 805 578	2 786 230	3 203 904	3 330 541	3 330 541
Vidējais amata vietu skaits gadā	160,6	179,8	176,5 ¹	176,5 ¹	176,5 ¹
Vidējā atlīdzība amata vietai (mēnesī), euro	1 447,5	1 287,8	1 509,8	1 569,6	1 569,6
Kopējā atlīdzība gadā par ārštata darbinieku un uz līgumattiecību pamata nodarbināto, kas nav amatu sarakstā, pakalpojumiem, euro	15 929	7 663	6 180	6 180	6 180

Piezīmes.

¹2021.-2023. gadā ik gadu veiktas izmaiņas amata vietu skaitā, samazinot 3,3 amata vietas (finansējumu novirzot VDI nodarbināto atalgojuma palielināšanai), tai skaitā 1,3 amata vietas - nodrošinot Valsts pārvaldes reformu plāna 2020. gadam ieviešanu, un 2 amata vietas - atbilstoši MK 03.03.2020. sēdes protokola Nr.9 35.§ 3.7 apakšpunktam, pārdaļot Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai.

Izmaiņas izdevumos, salīdzinot 2021. gada plānu ar 2020. gada plānu

	<i>Euro</i>		
Pasākums	Samazinājums	Palielinājums	Izmaiņas
Izdevumi - kopā	12 033	429 763	417 730
<i>t. sk.:</i>			
<u>Ilgtermiņa saistības</u>	806	862	56
<i>Dalības maksas nodrošināšana Starptautiskajā Darba inspekciju asociācijā IALI</i>	806	862	56
<u>Citas izmaiņas</u>	11 227	428 901	417 674
<i>Izdevumu palielinājums prioritārā pasākuma "Kvalitātes paaugstināšana nozares iestādēs klientiem sniegto pakalpojumu nodrošināšanai" īstenošanai, nodrošinot to kā fiskāli neitrālu pasākumu - samazinot izdevumus bezdarbnieka pabalstam speciālā budžeta apakšprogrammā 04.02.00 "Nodarbinātības speciālais budžets", atbilstoši MK 22.09.2020. sēdes protokola Nr.55 38.§ 20.6.2.apakšpunktam</i>	-	428 901	428 901
<i>Samazināti izdevumi saskaņā ar MK 22.09.2020. sēdes protokola Nr.55 38.§ 2. un 40.punktu (atbilstoši informatīvā ziņojuma 3.pielikumam)</i>	11 227	-	-11 227